

## A magyar tojóhibrid-tenyésztés versenyképességének javítása új vonalak és csúcstechnológiára alapozott szelekciós módszerek fejlesztésével

A projekt nem szakmai jellegű összefoglalója

**a) A projekt célkitűzése, várható ártalmak és előnyök, a felhasználni kívánt állatok száma és faja:**

A jelen kutatási program célja, hogy a jelenleg már kereskedelmi forgalomban kapható, illetve a jövőben fejlesztendő tojóhibridek esetében meghatározza azt az átölazáskori optimális testzsír tartalmat a jércékben, ami egy hosszantartó, magas színvonalú és kedvező összetételű tojásokat eredményező, gazdaságos termelést tesz majd lehetővé.

Mivel a vizsgálni kívánt hibridek a világ számos olyan országába is elkerülnek, ahol az Európai Unióban már betiltott hagyományos ketrecekben történő tojótyúktartás napjainkban is engedélyezett, ezért a jelen állatkísérleti engedély iránti kérelem a hagyományos ketrecekben történő tojótyúktartás kutatási (teljesítmény-vizsgálati) céllal történő engedélyezésére irányul.

A tervezett vizsgálatok a kísérleti állatok számára fájdalommal, szenvedéssel, illetve kinnal nem járnak, csupán a CT vizsgálatához történő leszíjazás jelent minimális kényelmetlenséget. A várható eredmények ugyanakkor a tojóhibrid tenyésztés területén adhatnak új, értékes, az okozott ártalmat meghaladó haszonnal bíró információkat.

Az egyes kísérletekben összesen 468 tojótyúkot vizsgálunk.

**b) A helyettesítésre, csökkentésre és tökéletesítésre vonatkozó előírás teljesítésének tanúsítása:**

A „3R” elv (**R**efinement = tökéletesítés; **R**eduction = csökkentés; **R**eplacement = helyettesítés) megvalósulása alapvető célkitűzés a kísérletek végzésekor.

**Refinement = tökéletesítés**

*A kutatók és gondozók képzettsége: az állatkísérletben résztvevő valamennyi kutató több mint 5 éves tapasztalattal dolgozik ezen a szakterületen. Az új dolgozók MÁB oktatásban részesülnek.*

*Megfelelő állattartási körülmények: A tervezett vizsgálatok során a tojótyúkok tartása és termelési adataik gyűjtése a hatályos „Tyúk és pulyka teljesítményvizsgálati kódex IV.” előírásai szerint történik. Mivel a vizsgálni kívánt hibridek a világ számos olyan országába is elkerülnek, ahol az Európai Unióban már betiltott hagyományos ketrecekben történő tojótyúktartás napjainkban is engedélyezett, ezért a jelen állatkísérleti engedély iránti kérelem a hagyományos ketrecekben (traditional or conventional battery cage) történő tojótyúktartás kutatási (teljesítmény-vizsgálati) céllal történő engedélyezésére irányul.*

*Nyugtató, érzéstelenítő és fájdalom-csillapító: A tervezett vizsgálatok a kísérleti állatok számára fájdalommal, szenvedéssel, illetve kinnal nem járnak, ezért nyugtatásra, érzéstelenítésre és fájdalom-csillapításra nincs szükség.*

*A tervezett vizsgálatok végeztével az állatok életének kioltása a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 4. mellékletében a madarak részére engedélyezett módszerek közül az elektromos kábítással történik.*

**Reduction** = csökkentés (a kísérletekben felhasznált állatok számának csökkentése, a lehetőségek határáig)

A projekt mindössze az adatok megbízható értékeléséhez szükséges, lehető legkevesebb állat tartására törekszik a hagyományos ketrecekben.

Az állatlétszám meghatározása során figyelembe vettük, hogy a kísérletenként vizsgált genotípusok egymással és a kísérletbe állításkor felvett kezdeti állapotukkal is összehasonlíthatóak legyenek.

A kísérleti állatok egészségi állapotának és jólétének monitorozása folyamatosan történik.

**Replacement** = helyettesítés (az állati modellek helyettesítése más módszerekkel, modellekkel)

A tervezett vizsgálatainkban a különböző teszt párosításokból származó tojótyúkók saját teljesítmény-vizsgálata történik, aminek a helyettesítésére nincsen lehetőség.